

րենեաց՝ յօգուտ ազգին եւ յօգուտ եկեղեցւոյ՝ եւ յերջանկութիւն եւ ի մխիթարութիւն անահան եւ ընկերական կենաց՝ եւ թէ յեկեղեցւոջ եւ թէ յարտաքս մշտապէս առ ջերմեռանդութիւն եւ առ ազգասիրութիւն զնոսա համողէր: Ասէր փաստիւք հաստատելով՝ զի Մարք՝ եւ Մարք առաքինիք եւ բարեպաշտք միայն որպէս Նամունէն սուրբ գրոց հաստատուն պահեալ են եւ պահեն եւ պարտ են պահել հաստատուն զազգութիւն եւ անսասան զեկեղեցի եւ զկրօն:

Ի զանազան սեղանս ուր հրաւիրեցաւ Նորին Բարձր Արքայնութիւն՝ ամենայն ինչ զազգային զսոնախմբութեան ունէր զտեսիլ:

Նորին Բարձր Արքայնութիւն ի վեշտասաներորդում նոյն ամսոյ բազում օրհնութեամբ հրաժարեցաւ ի վերջրիկ եւ ի սիրելի հօտէն իւրմէ Բուշեայ եւ ուղեկցեալ յովանց մուտ ի շոգենաւն՝ յԱսիրիայ անուն՝ ելանել ի Բոսմաբայի եւ անտի առ ամենայն տեղիս յայցելութիւն հօտից իւրոց սիրելեաց՝ որք ցիր եւ ցան կան ի Հնդկաստան ի Զաւլայ եւ ի Բրամանստան:

Ի 27 Զոհրդի 1875

Մաղկաքաղ նամակն յաջորդ թերթով:

ԿԱՏԱՐՈՒՄՆ ԿՏԱԿԻ

Բ Ո Ւ Ր Վ Ա Ր Գ Ե Ա Ն Յ Ի .

ԽՅՊՈՒՄՆԵԱՆ ԱՐԱՐԱՍ ԱՏԱՌՈՒՄ .

Կտակակատարն Ազգացի Հայազգի Յարութիւնի Բուրվազեանց Աստրախանցի Հայազգի Արրահամ Գրիգորեան Փասոյեանց գնեալ ի հաշիւ կտակաւանգ գումարի վերոյիշեալ Բուրվազովայ ըզքարեայ տուն հանգուցեալ Հայազգոյ Քալսոի Ասիրեանց Քջ հարութեաւ արձաթոյ՝ և նորոգեալ զայն նուիրեաց Օրիորդական դպրոցին Հայոց Աստրախանայ:

Աստի խնդրէ Հոգաբարձութիւնս ի Խմբագրութենէդ՝ հրատարակել զսոյն օրինակ ազգօգուտ գործունէութենէս յիշեալ Արրահամու Փասոյեանց յէջս Արարատ Ամաղրոյց ի գիտութիւն համազգայնոց:

Հոգաբարձուք. Մինաս Քան. Միխիթարեանց
Սիմէօն Պօպովեան
Գրիգոր Գալսեան Սողոմոնեանց
Սարգիս Բուրջալեանց.

Ի 1875 թի 25 Սեպտ.

Մ. Կ. Կ. Կ. Կ.

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՒԵՏՐՈՒԹԻՒՆ .

Արժ. Մատթէոս վարդապետ Իզմիրլեանց, Բարեկ. Յովհաննէս քահանայ Մկրեան Կ. Պօլսոյ Պատրիարքական Փոխանորդն եւ Բարեկ. Սահակ քահանայ Տ. Սարգսեանց Միջագեղջ՝ առաջինն տկանախուռ եւ միւսքն ոսկեղօծ խաչանշան պարգեւներ ի Վեհ. Հայրապետէ ընդունելոյ արժանացան:

Իզմիրլեանց վարդապետն քաջածառօթ է ի Կ. Պօլիս Ազգային վարչութեան մէջ վարած կարեւոր պաշտօններով եւ երեսփ. Ժողովում անդամ լինելով, Մկրեան քահանայն Պարտի-

զակցի Պատրիարքական փոխանորդութեան պաշտամամբ բաղմամբանօթ է՝ որոյ արժանաւորութեան համար Գերներսէս Ս. Արքեպիսկոպոս — Պատրիարքըն եւս վկայած էր, իսկ Սարգսեանց քահանայն՝ իւր քահանայական պաշտաման հետ՝ Պօլսոյ ազգային վարչութեան մի քանի ճիւղերու մէջ վարած կարեւոր պաշտօններէ զատ՝ աշխատասիրածն Վննական կրօնաշինութեան անուամբ պատուական դասագրով ոչ միայն մեծ ծառայութիւն մատոյց Հայաստանեայց Ազգի եւ Եկեղեցւոյ, այլ եւ իւր անունը փառաւորեց:

ՍՈՒՐԸ ԱՆԴՆԱԿԲ ԲԻԻՉԱՆԳԵՍՆ.

ՄԱՆՉԻՍԹՐՐԻ

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

ԲԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍԲ.

(ՇՐՈՆՆԻՆԻՆԻ)

ԽԱՌՆ ՈՄՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆ.

Ի վաղուց անտի խառն ամուսնութեանց՝ մեր ազգային եւ ընտանեկան կենաց փնասակար եւ կործանման պատճառ լինելը ծանօթ է հասարակութեան, որոյ նկատմամբ քանիցս արդէն Գուր . . . Խմբագիր պատահութիւն ունեցած ըլլալով խօսիչ, աստանօր մեր կողմանէ կրկնելն աւելորդ կը համարիմք:

Այս փնասակար սոփորութեան՝ մեր Մանչէսթըրի գաղթականութեան մէջ ալ մուտ գանելն ոչ սակաւ ցաւալի պարագայ մ' է. ինչու որ քան տարիէն ի վեր այսպիսի փոքրածիւ հասարակութեան մը մէջ երբ 10-12 ի չափ Հայ երիտասարդք Անգլիացի օրիորդաց հետ ամուսնացած են, այս ընթացքը մինչև ո՞ր աստիճան ազդեցնութեան քանդումն ու կործանումը յառաջ

բերող առիթ մ' ըլլալը ընթացողաց կը թողումք մտածել, եւ տարակոյս չկայ թէ, ինչպէս ուրիշ ամեն պարագայի՝ նոյնպէս եւ այս պարագային մէջ ալ հայկական սերունդը անգղիական օրգին ընդարձակածաւալ սերունդն մէջ խառնուելով պիտի կորսուի եւ անհետ ըլլայ ինչպէս որ արդէն ալ գործն այդ ճանրուն մէջն է:

Մինչդեռ Մանչէսթըր գտնուող Յոյն գաղթականութեան մէջ, որոց թիւը մերինն հետ քաղաքատեղ կրնայ ըսուիլ թէ տասնապատիկ աւելի է Հայոցմէ, անոնց մէջ հաղիւ 25-30 խառն ամուսնութիւն կը գտնուի, բայց անոնց եւ մեր մէջ սա տարբերութիւնն ալ կայ միանգամայն, որ Յոյնք առաւել քան զմեզ կրօնի մասին նախանձայող եւ գրեթէ մոլեռանդ լինելով, չունին այն մեր ազգին յատուկ եղած տկարութիւնը եւ չեն թողուր որ խառն ամուսնութենէ ունեցած զաւակներնին բողոքական խառնուրդին մէջ կորսուի, այլ իրենք մեծ խնամ կտանին զանոնք իրրեւ յոյն դաստիարակելու, մինչդեռ մեր ազգայիննին այս մասին իրենց տկարութիւնն այնքան յատաջ տարած են, որ խառն ամուսնութենէ ունեցած զաւակներնին միմիայն անոնց օտարազգի եւ օտարակրօն մօրը խնամցն ու կրթութեանը եւ թարակրէն զատ՝ խիստ շատ անգամ կը պատահի որ իրենք ալ իրենց հայրենի կրօնքն ու եկեղեցին թողլով, իրենց կանանցն ազգութեան ու կրօնքին կը հետեւին եւ այսպէս կրօնափոխութեան ակտէ մը բռնուելով, առաւել եւս կորստեան վտանգի մէջ կը մնան:

Մեր այս ըսածին իբր ապացոյց եղան քանի մը դէպքեր յորում Հայ ամուսնացեալներէն ու մանց անգղիացի կանայքը հռովմեադաւան լինելով, քանի մը տարի առաջ իրենք ալ միեւնոյն կրօնքին մէջ վախճանեցան, ժամանակաւ նախանձախնդիր հայեր ըլլալովնին հանդերձ, եւ այժմ աւելորդ է ըսել թէ այդ հայու զաւակներն, որք իրենց մօրը խնամոցը ասկէ են, հռովմեականութեան մէջ կը սնանին ու կը մեծանան, եւ մայրերնին իրենց այդ հայ զաւակներն մեր հոգեւոր Անաջնորդին անգամ ցոյց տայէ կը խորշին:

Սիւրջեան Խորէն Աւարդապետ քանի մը տաւրի յառաջ, որ ասուն Մանչէսթըրի մէջ Հայոց